

Sano se sävelin – välähdyksiä musiikin kulttuurihistoriaan

Kesän musiikinäyttely Tammisaaren museokeskus EKTAssa

Tammisaaren museokeskus EKTA:n kesänäyttely esittelee laajasti musiikin eri lajeja: klassista musiikkia, kansanmusiikkia ja populaarimusiikkia. Näyttelyn kerronta etenee soitinten, tekstien, kuvien ja musiikinäyttein keinoin. Näyttelyssä musiikinhistoriaa esitellään eurooppalaisesta, suomalaisesta ja paikallisesta näkökulmasta niin, että näyttely antaa kävijälle kokonaiskäsityksen musiikkimaailman tärkeistä tapahtumista kunakin aikana. Musiikki liittyy usein ihmiselämän tärkeisiin tapahtumiin.

Klassisen musiikin osiossa käsitellään musiikin eri tyylisuuntauksia aina keskiajalta modernismin aikaan asti. Paikallisista muusikoista esitellään mm. Emma Engdahl ja hänen menestyksekkäs uransa oopperalaulajana. Hänellä oli naispääosa Paciuksen ”Die Loreley” –oopperassa vuonna 1887. Engdahlin nuotteja on esillä näyttelyssä. Suurista säveltäjistä Jean Sibelius vietti aikaansa kesällä 1902 Södergårdin vanhassa rakennuksessa Tvärminnessä, missä hän sävelsi laulun ”Var det en dröm”. Se on omistettu sopraano Ida Ekmanille, jota pidettiin omana aikanaan parhaana Sibeliuksen laulujen tulkitsijana. Esillä on myös harvinaisia soittimia 1700-luvulla kuten klavikordi ja elegiconharppu.

Kansanmusiikkia esitellään vanhan talonpoikaisyhteiskunnan ajoista nykypäiviin. Tutuiksi tulevat vanhat soittimet kuten avainharppu, tuohitorvi ja munniharppu. Kansanlauluja ja pelimannimusiikkia voi myös kuunnella. Ennen kansakoulujen ja kuorolaulun aikaa ihmiset lauloivat spontaanisti työtä tehdessään ja vapaa-aikana. Tuolloin laulettiin muun muassa rakkauslauluja, pilkkalauluja, työlauluja ja merimieslauluja. Milloin sinä laulat?

Nykyaikaa lähestyttäessä ns. populaarimusiikin osuus musiikista lisääntyi. Tammisaarella, Karjaalla ja Pohjassa vaikutti 1900-luvulla suuri määrä musiikille omistautuneita soittajia ja laulajia. Vielä 1960-luvulla ympäri maata oli myös useita tanssilavoja. 1970-luvuilla nuoriso siirtyi tanssimaan diskoihin. Yksi niistä oli Tammisaaren legendaarinen Gnägget, jonka sanotaan olleen Suomen ensimmäinen disko. Tammisaarelaisnuorten perustama F.U.S.K. –niminen yhdistys puolestaan edisti musiikkiharrastusta kaupungissa 1980-luvulla. Populaarimusiikkia koskevat esineet ja tiedot on koottu paikallisilta. He ovat lainanneet näyttelyyn myös aarteitaan. Näyttelyssä on ainutlaatuinen tilaisuus nähdä mm. kitara, jota Country Express soitti Nashvillen keikallaan ja basso, joka kuuluu Paul Oxley ’s Unitin Kjell Ekholmille. Lisäksi kävijöillä on tilaisuus pelata Guitar Hero –peliä ja päästää irti oma sisäinen poptähtensä!

Lähes kaikki ihmiset reagoivat musiikkiin jollain tavoin. Osa reagoi spontaanisti tanssimalla tai liikkumalla musiikin tahdissa, kun taas jotkut miettivät musiikin rakenteita ja muotoja. Musiikilla vaikutetaan myös ihmisten tunteisiin. Niitä, joihin musiikki ei vaikuta mitenkään, on todella vähän.

Tervetuloa nauttimaan musiikista kanssamme Sano se sävelin –näyttelyyn.

EKTA

Ekenäs museicentrum
Tammisaaren museokeskus

Kustaa Vaasan katu 11

21.4-16.10.2011

ti-su 11-17